

**Wymagania edukacyjne  
na poszczególne oceny z przedmiotu  
muzyka klasa 5  
w Szkole Podstawowej im. Władysława Ciasia  
w Regnowie**

**Wymagania sformułowano w oparciu  
o *“Program nauczania ogólnego muzyki  
w klasach 4-7 szkoły podstawowej”  
autorstwa Moniki Gromek, Grażyny Kilbach  
“Lekcja muzyki”***

## Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

### Klasyfikacja śródroczna Wymagania ogólne

| Temat | Ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ocena celująca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|       | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,</li> <li>• niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,</li> <li>• niechętnie podejmuje działania muzyczne,</li> <li>• myli terminy i pojęcia muzyczne,</li> <li>• dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,</li> <li>• najprostsze polecenia –</li> </ul> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki jednogłosowe przewidziane w programie nauczania,</li> <li>• niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,</li> <li>• wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemethodycznych,</li> <li>• zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne, prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie,</li> </ul> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,</li> <li>• poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,</li> <li>• wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, niemethodycznych,</li> <li>• rytmizuje łatwe teksty,</li> <li>• zna podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,</li> <li>• prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy,</li> </ul> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,</li> <li>• prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,</li> <li>• umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,</li> <li>• potrafi rytmizować teksty,</li> <li>• rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,</li> <li>• zna podstawowe terminy muzyczne z programu 5 klasy,</li> <li>• podaje nazwiska wybitnych</li> </ul> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego,</li> <li>• prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,</li> <li>• samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,</li> <li>• potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,</li> <li>• posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,</li> <li>• bierze czynny udział w pracach szkolnego</li> </ul> |

|  |                                                                                                               |  |  |                                  |                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>ćwiczenia rytmiczne wykonuje z pomocą nauczyciela.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>•</li> </ul> |  |  | kompozytorów z programu 5 klasy, | <p>zespołu muzycznego lub chóru,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• jest bardzo aktywny muzycznie,</li> <li>• wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,</li> </ul> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Szczegółowe wymagania edukacyjne

| Temat                                                                                                   | Ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                            | Ocena dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ocena bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ocena celująca |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>1. Na dobry początek.</b><br><br><b>Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej</b>         | <p>Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy a także zapoznają się z nowym podręcznikiem i wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny.</p> <p style="text-align: center;">Piosenka</p> <p style="text-align: center;"><i>Z naszymi marzeniami</i> oraz zabawa „Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe” służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.</p> |                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |
| <b>2. Tajemnicze muzyczne znaki. Zastosowanie oznaczeń: repetycji, volty, da capo al fine i fermaty</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrownkę</i>,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrownkę</i>,</li> <li>• gra utwór <i>Na skróty</i> z pomocą nauczyciela</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrownkę</i></li> <li>• gra utwór <i>Na skróty</i>,</li> <li>• wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym.</li> </ul>                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrownkę</i>,</li> <li>• wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym,</li> <li>• wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne.</li> </ul>                                                                                                                  |                |
| <b>3. Muzyczne rozmowy. Okresowa budowa utworu muzycznego</b>                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,</li> <li>• gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku),</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,</li> <li>• gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku),</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik, następnik, zdanie muzyczne, okres muzyczny, forma muzyczna</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• gra solo utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego w podręczniku),</li> <li>• wskazuje poprzednik i następnik w utworach opartych na budowie okresowej,</li> <li>• improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania utworu w formie okresu muzycznego.</li> </ul> |                |
| <b>4. Muzyka w roli głównej. Różne formy prezentacji muzyki</b>                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>,</li> <li>• zna zasady „Kodeksu melomana”</li> </ul>                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>,</li> <li>• wymienia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>,</li> <li>• podaje zasady z „Kodeksu melomana”.</li> </ul>                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Muzyka</i>,</li> <li>• wyjaśnia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>,</li> <li>• stosuje się do zasad z „Kodeksu podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.</li> </ul>                                                                    |                |
| <b>5. Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe</b>                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>,</li> <li>• gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, z pomocą nauczyciela</li> </ul>                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>,</li> <li>• gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>,</li> <li>• improwizuje prosty układ ruchowy do odtwarzanej</li> </ul>                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i>,</li> <li>• wykonuje solo pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>,</li> <li>• realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do</li> </ul>                                                                                                                        |                |

|  |  |  |         |                     |  |
|--|--|--|---------|---------------------|--|
|  |  |  | muzyki, | odtwarzanej muzyki, |  |
|--|--|--|---------|---------------------|--|

|                                                                                           |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                           |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym.</li> </ul>                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie jeden głos na instrumencie melodycznym</li> </ul>                                                                                                                                                                    |                                                                                             |
| <b>6. Warsztat muzyczny</b>                                                               | Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.                   |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                             |
| <b>7. Wolno, szybciej, coraz szybciej. Tempo w muzyce i jego rodzaje</b>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>,</li> <li>• rozumie pojęcie: <i>tempo</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>,</li> <li>• wie do czego służy metronom</li> </ul>                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>,</li> <li>• wykonuje <i>Rapowanę</i> z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>,</li> <li>• tłumaczy, do czego służy metronom.</li> </ul>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Jesienny berek</i>,</li> <li>• rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze,</li> <li>• określa tempo zaprezentowanych utworów,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.</li> </ul>                                               |                                                                                             |
| <b>8. Formy ABA i ABA<sub>1</sub>. Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA<sub>1</sub></b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>,</li> </ul>                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, potrzebuje pomocy nauczyciela</li> </ul>                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>,</li> <li>• gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>,</li> <li>• porusza się do muzyki z rekwizytem,</li> <li>• wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA<sub>1</sub>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• gra solo melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>,</li> <li>• rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA<sub>1</sub> wśród słuchanych utworów,</li> <li>• wskazuje różnice między formami ABA i ABA<sub>1</sub>, przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA<sub>1</sub></li> </ul> |                                                                                             |
| <b>9. Metrum, czyli miara. Zagadnienia i pojęcia związane z metrum muzycznym</b>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>,</li> </ul>                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>,</li> <li>• wie co oznacza pojęcie: <i>takt i taktowanie</i>,</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>,</li> <li>• gra w grupie melodię w metrum 3/4,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum, akcent, takt, taktowanie</i>.</li> </ul>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Cztery pory roku</i>,</li> <li>• gra solo melodię w metrum 3/4,</li> </ul>                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznaje metrum w słuchanych utworach</li> </ul> |
| <b>10. Dzisiaj wielka jest rocznica... Pieśni żołnierskie i legionowe</b>                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>,</li> </ul>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>,</li> <li>• wykonuje w grupie na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>,</li> <li>• wymienia tytuły pieśni legionowych,</li> <li>• określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych,</li> </ul>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa pieśni <i>Pierwsza Brygada</i> oraz <i>Piechota</i>,</li> <li>• układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>,</li> <li>• wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.</li> </ul>                                                                                  |                                                                                             |

|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>,</li> <li>wyjaśnia, czym jest przedtakt.</li> </ul>                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                |
| <b>11. Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy</b>                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>,</li> </ul>                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>,</li> <li>gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>.</li> </ul>                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>,</li> <li>improvizuje śpiewanki, które mogłyby towarzyszyć andrzejkowemu wróceniu,</li> <li>śpiewa melodię ułożoną samodzielnie (z wykorzystaniem podanego rytmu i tekstu rymowanki).</li> </ul> |                                                                                                                                                |
| <b>12. Warsztat muzyczny</b>                                                                                                           | Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                |
| <b>13. Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>z pomocą nauczyciela podaje zwyczaje bożonarodzeniowe,</li> <li>wymienia tradycyjne dania wigilijne,</li> <li>zachęcony śpiewa w grupie kolędy;</li> </ul>                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>,</li> <li>gra w grupie kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>,</li> <li>samodzielnie wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe,</li> <li>śpiewa w grupie kolędy;</li> </ul>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>,</li> <li>gra kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>,</li> <li>wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kultywowane w jego rodzinie i w regionie,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda</i>, <i>pastorałka</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>,</li> <li>wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki.</li> </ul>                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>przygotowuje prezentacje na temat zwyczajów bożonarodzeniowych z innych krajów europejskich;</li> </ul> |
| <b>14. Kolędować Małemu... Kolędy i pastorałki. Wspólne kolędowanie</b>                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>zachęcony przez nauczyciela śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>,</li> <li>rozpoznaje słuchane kolędy,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>,</li> <li>rozpoznaje słuchane kolędy,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>,</li> <li>rozpoznaje słuchane kolędy,</li> <li>wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.</li> </ul>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>,</li> <li>rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach</li> <li>omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.</li> </ul>       |                                                                                                                                                |
| <b>15. W zimowym nastroju. Nastrój w muzyce</b>                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>,</li> </ul>                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>,</li> <li>określa nastrój</li> </ul>                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>,</li> <li>określa nastrój słuchanych</li> </ul>                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>,</li> <li>uczestniczy w zabawie „Jaki</li> </ul>                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                |

|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                 | <p>śluchanych utworów,</p>                                                                                                                                                | <p>utworów,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki.</li> </ul>                                                                                                                     | <p>to nastrój?”,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.</li> </ul>                                                            |  |
| <p><b>16. Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon. Forma kanonu w muzyce</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>,</li> </ul>                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono</i>, <i>kanon</i>,</li> </ul>      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono</i>, <i>kanon</i>, <i>muzyka wielogłosowa</i>.</li> </ul>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> w wielogłosie,</li> <li>• przedstawia formę kanonu graficznie oraz w postaci układu ruchowego.</li> </ul>                           |  |
| <p><b>17. Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie! Forma kanonu w praktyce</b></p>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zachęcony przez nauczyciela wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>,</li> <li>• wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą z dużą pomocą nauczyciela,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>,</li> <li>• wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>,</li> <li>• śpiewa i gra na flecie gamę C-dur – <i>unisono</i> i w kanonie,</li> <li>• wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i> w wielogłosie,</li> <li>• opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami i kolegami) własny kanon rytmiczny.</li> </ul> |  |
| <p><b>18. Warsztat muzyczny</b></p>                                               | <p>Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.</p>                                                                                               |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |  |

### Klasyfikacja roczna. Uczeń spełnia kryteria ujęte w klasyfikacji śródrocznej a ponadto:

|                                                                                            |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>19. Na wielu strunach. Instrumenty strunowe. Podział instrumentów strunowych</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>,</li> <li>• z pomocą nauczyciela podaje nazwy instrumentów przedstawionych na ilustracji;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>,</li> <li>• wymienia instrumenty strunowe,</li> </ul>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>,</li> <li>• wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy.</li> </ul>                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>,</li> <li>• rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów strunowych,</li> <li>• opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• przygotowuję prezentację na temat instrumentów strunowych</li> </ul> |
| <p><b>20. Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830</b></p>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>,</li> <li>• wie kim był Fryderyk Chopin,</li> </ul>                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>,</li> <li>• podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>,</li> <li>• podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>,</li> <li>• opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku,</li> <li>• wyjaśnia, czym różni się</li> </ul>                                                                |                                                                                                               |



|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | mazurek od mazura.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                            |
| <b>21. Na ludową nutę. Narodowe tańce polskie: krakowiak</b>                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku i Krakowiaczek jeden</i>,</li> <li>• podejmuje próbę wykonania podstawowego kroku krakowiaka,</li> </ul>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku i Krakowiaczek jeden</i>,</li> <li>• wykonuje krok podstawowy krakowiaka,</li> <li>• wymienia instrumenty ludowe,</li> </ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku i Krakowiaczek jeden</i>,</li> <li>• wykonuje krok podstawowy krakowiaka,</li> <li>• odtwarza schemat rytmiczny synkopy,</li> <li>• podaje charakterystyczne cechy krakowiaka,</li> <li>• wymienia instrumenty ludowe,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa, kapela</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku i Krakowiaczek jeden</i>,</li> <li>• opisuje poszczególne instrumenty ludowe,</li> <li>• rozpoznaje brzmienie instrumentów ludowych w słuchanym utworze.</li> </ul>                                                                                               |                                                                                                                            |
| <b>22. Folklor naszych sąsiadów. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zachęcony przez nauczyciela wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>,</li> <li>• podejmuje próbę nauki podstawowego kroku polki,</li> </ul>                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>,</li> <li>• śpiewa w grupie pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>,</li> <li>• tańczy polkę krokiem podstawowym,</li> <li>• gra w grupie melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>,</li> <li>• śpiewa pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>,</li> <li>• gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>,</li> <li>• tańczy polkę krokiem podstawowym,</li> <li>• charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Ukrainy, Rosji i Niemiec.</li> </ul>                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa piosenkę <i>Żuraw w dwugłosie</i>,</li> <li>• gra melodię piosenki <i>Żuraw</i>,</li> <li>• rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki słowackiej, czeskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i niemieckiej,</li> <li>• układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i></li> </ul> |
| <b>23. Muzyka źródeł. Jak muzykowano w prehistorii</b>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>,</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i></li> <li>• wykonuje w grupie melodie: <i>Bele mama i Nie martw się</i>,</li> </ul>                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>,</li> <li>• wykonuje melodie: <i>Bele mama i Nie martw się</i>,</li> <li>• wymienia instrumenty prehistoryczne.</li> </ul>                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>,</li> <li>• wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>,</li> <li>• opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.</li> </ul>                                                                                                           |                                                                                                                            |
| <b>24. Śpiewajmy razem – chór. Rodzaje chórów</b>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat i Chce iść naród mój</i>,</li> <li>• wie, kto wykonuje muzykę wokálną;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat i Chce iść naród mój</i>,</li> <li>• wymienia wykonawców muzyki wokálnej,</li> <li>• wymienia zespoły wokálne i rodzaje chórów;</li> </ul>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat i Chce iść naród mój</i>,</li> <li>• wymienia wykonawców muzyki wokálnej,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokálna, solista, zespół wokálny, chór, a cappella</i>.</li> </ul>                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat i Chce iść naród mój</i>,</li> <li>• rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji,</li> <li>• wymienia formy muzyki wokálnej przeznaczone do wykonania przez chór.</li> </ul>                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia formy muzyki wokálnej przeznaczone do wykonania przez chór</li> </ul>    |

|                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 25. Warsztat muzyczny                                                                  | Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                       |
| 26. Muzyka i przyroda.<br>Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>,</li> <li>pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu - bazuje na pracy kolegów z grupy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i>,</li> <li>pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i>,</li> <li>układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku,</li> <li>pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu.</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i>,</li> <li>rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach,</li> <li>wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji</li> </ul>  |
| 27. Na majówkę. Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrumentami perkusyjnymi          | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i></li> </ul>                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i></li> <li>wie na czym polega tataizacja i gestodźwięki</li> </ul>                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i></li> <li>realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków,</li> <li>tańczy do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i></li> <li>wykonuje akompaniament do piosenki,</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Samodzielnie gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.</li> </ul> |
| 28. O rodzinie w rytmie rock and rolla. Rock and roll. Tworzenie portretów dźwiękowych | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>,</li> </ul>                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>,</li> <li>charakteryzuje muzykę rockandrollową,</li> </ul>                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>,</li> <li>charakteryzuje muzykę rockandrollową,</li> <li>wykonuje krok podstawowy rock and rolla.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>,</li> <li>tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki,</li> </ul>                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>gra akompaniament do utworu rockandrollowego</li> </ul>        |
| 29. Przy ognisku, czyli o akompaniamencie. Funkcja i rodzaje akompaniamentu            | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa piosenki <i>Plonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>,</li> <li>wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych</li> </ul>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa piosenki <i>Plonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>,</li> <li>wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament</i>,</li> </ul>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>śpiewa piosenki <i>Plonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>,</li> <li>wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych,</li> <li>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament, burdon, półplayback</i>,</li> <li>wymienia rodzaje akompaniamentu (<i>burdon, akompaniament rytmiczny, akompaniament harmoniczny</i>),</li> <li>realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i>.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonuje piosenkę <i>Plonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym,</li> <li>charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.</li> </ul>                    |                                                                                                       |

|                                                                                                                           |                                                                                                                                         |                                                                                                             |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>30. Wakacje!</b><br><b>Powtórzenie</b><br><b>i utrwalenie</b><br><b>wiadomości zdobytych</b><br><b>w klasie piątej</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zachęcony przez nauczyciela śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>,</li> <li>• bierze udział w „Muzycznym konkursie” – klasowej grze dydaktycznej.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• śpiewa solo piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>.</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

**Ocenę niedostateczną** – uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy piątej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu piątej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

## **Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotu MUZYKA**

### **Dysleksja rozwojowa**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić większą ilość ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnić z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), dotyczy w przypadku opanowania kroków podstawowych tańca;
- wielokrotnie tłumaczyć i wyjaśniać zasady i reguły różnych zadań muzycznych;
- pozwalać na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych;
- liberalnie oceniać wytwory artystyczne ucznia (śpiew, gra na instrumencie);
- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

### **Dysgrafia**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- umożliwić ustne zaliczenie danej partii materiału;
- umożliwić wykonanie pracy pisemnej pismem drukowanym lub na komputerze.

### **Dysortografia**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- podczas prac pisemnych nie oceniać popełnianych błędów ortograficznych, a skupić się na znajomości treści danego materiału;

### **Dyskalkulia**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia (np. w przypadku metrum i wartości nut).

### **Inteligencja niższa niż przeciętna**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;

- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- unikać abstrakcyjnych, trudnych dla ucznia pojęć;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

### **Niepelnosprawność intelektualna w stopniu lekkim**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizować nadmiar rozpraszających bodźców;
- dbać o wymianę informacji między nauczycielami i rodzicami na temat osiągnięć i trudności ucznia;
- umożliwić opanowanie tylko części zadanego materiału;
- umożliwić wykonanie utworu przy pomocy nauczyciela;
- umożliwić wykonanie tylko części utworu;
- dawać uczniom odczuć, że to co robią jest ważne i ciekawe;

### **Uczniowie z problemami emocjonalnymi**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w radzeniu sobie ze stresem;
- nie stwarzać atmosfery napięcia, zdenerwowania (np. podczas występu solowego);
- umożliwić zaliczania materiału w późniejszym terminie;
- rozłożyć zaliczany materiał na mniejsze partie.

### **Uczniowie z nadpobudliwością psychoruchową**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- wydawać polecenia krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;
- ustalić zrozumiałe dla dziecka reguły, system pochwał i kar;
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie; zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone;
- usuwać z otoczenia dziecka przedmioty, plakaty, obrazki, które mogą je rozpraszać;  
w miarę możliwości działać według wcześniej ustalonego planu;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę.

### **Uczniowie z ADHD**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- wydawać jasne, precyzyjne polecenie (na raz tylko jedno polecenie);
- formułować informacje dotyczące pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty;

- przypominać o regułach;
- skupiać uwagę ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie;
- często chwalić ucznia za pozytywne zachowanie;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- w miarę potrzeby opracować zrozumiały dla ucznia kontrakt (może być w formie ustnej);
- zapewnić uczniowi miejsce w pierwszej ławce.

### **Uczniowie słabosłyszacy**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- eliminować zbędny hałas w klasie;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- aktywizować dziecko do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- zadawać więcej ćwiczeń muzyczno – teoretycznych, ze względu na brak dokładnej percepcji muzyki;
- aktywizować do zadań ruchowych.

### **Uczniowie słabowidzący**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwie umiejscowić dziecko w klasie, zapewniając dobre oświetlenie i widoczność;
- udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej;
- podawać modele i przedmioty do obejrzenia z bliska, np., jeśli to możliwe instrumenty, plansze ze znakami muzycznymi;
- zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużyć czas na wykonanie określonych zadań);
- umożliwić dziecku korzystanie z płyt z nagraniami utworów omawianych na lekcji;
- umożliwić wykonanie prac metodą projektu na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;

- często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

### **Uczniowie z zespołem Aspergera**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- eliminować bodźce rozprasające;
- popierać informacje słowne tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawiać nowe pojęcia w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- powtarzać polecenia, sprawdzać stopień zrozumienia polecenia, czekać aż uczeń rozpocznie pracę;
- używać krótkich zdań i podawać jasne instrukcje;
- zachęcać ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używać prostego i jednoznacznego języka;
- kreatywnie wykorzystywać zainteresowania ucznia np. angażować go do działań muzycznych takich jak śpiew w chórze, czy gra na instrumencie;
- często stosować tzw. pozytywne wzmocnienia: pochwały nagradzanie;
- dzielić zadania na wieloetapowe krótsze części;
- zadawać krótsze prace domowe w sytuacji, gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami;
- sprawdzać wiedzę ucznia w formie jaką preferuje (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

### **Uczniowie po przejęściach traumatycznych**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zastosować elementy arteterapii poprzez:
  - 1) Pobudzanie wszechstronnego rozwoju ucznia.
  - 2) Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień muzycznych.
  - 3) Stwarzanie możliwości do własnych wypowiedzi za pomocą różnorodnych środków muzycznych (śpiew, taniec, gra na instrumencie).
  - 4) Wyposażenie w niezbędne umiejętności muzyczne oraz wiedzę z tego zakresu.
  - 5) Rozwijanie sprawności manualnej, poprzez grę na instrumencie.
  - 6) Podnoszenie poziomu samoakceptacji.
  - 7) Rozładowanie negatywnych napięć, emocji i agresji.
  - 8) Poznanie różnego rodzaju materiałów do wykorzystania w procesie tworzenia.
  - 9) Zrozumienie istoty samodzielności i odpowiedzialności za wykonane zadanie.
  - 10) Uaktywnienie i otwarcie się ucznia mającego problemy z nawiązaniem kontaktów.
  - 11) Przygotowanie do uczestnictwa i odbioru muzyki.
- wspierać ucznia stwierdzeniami: wierzę, że ci się uda, że osiągniesz ten cel;

### **Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- przystosować otoczenie klasowe ograniczając ilość przeszkód (np. podczas nauki tańca);
- w razie niepełnosprawności rąk umożliwić uczniowi nagranie lekcji na dyktafonie;
- w przypadku nieczytelnego pisma umożliwienie uczniowi wykorzystywania komputera do sporządzania notatek i pisania prac;

- w sytuacji, kiedy uczeń nie może sporządzać notatek samodzielnie lub na komputerze przygotowanie dla niego skróconej notatki z rysunkami i schematami;
- dostosować pomoce dydaktyczne (wielkość i ciężar) do możliwości ruchowych rąk i dłoni. Zastąpić książkę pojedynczą kartą pracy;
- wydłużyć czas przeznaczony na wykonywanie danego zadania;
- z uwagi na szybszą męczliwość i trudność w koncentracji uwagi organizować przerwy przeznaczone na odpoczynek;
- podczas oceniania dostrzegać wysiłek włożony w wykonywane zadanie;
- zachęcać do współpracy w grupie;
- w przypadku dziecka z afazją obserwować, słuchać i podążać za dzieckiem;
- umożliwić fonogestykę w przypadku problemów ze śpiewem;
- nie wywoływać do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się;
- wydłużyć czas na odpowiedź ustną.

### **Uczniowie z chorobą przewlekłą**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić poczucie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego;
- pomóc w pokonywaniu trudności, uczyć nowych umiejętności;
- budować dobry klimat i przyjazne relacje klasowe (zwłaszcza podczas indywidualnego występu);
- traktować chore dziecko jako pełnoprawnego członka klasy;
- uwrażliwiać dzieci zdrowe na potrzeby i przeżycia dziecka chorego;
- uwrażliwiać dziecko chore na potrzeby i przeżycia innych uczniów;
- rozwijać zainteresowania muzyczne (śpiew, gra na instrumencie itp.), uczyć samodzielności w przygotowaniu do własnej prezentacji;
- dostarczać wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów (np. zachęcać do udziału w konkursach muzycznych);
- motywować do aktywności (udział w muzycznych kołach zainteresowań, nauka w szkole muzycznej).

### **Uczniowie z niedostosowaniem społecznym**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenie należy brać pod uwagę przede wszystkim cząstkowe efekty pracy ucznia;
- przywracać wiarę w możliwość uzyskania pozytywnych wyników w nauce i nadrobienia zaległości szkolnych, kształtować pozytywny stosunek do nauki i szkoły;
- stosować aktywizujące metody i formy nauczania (np. wykonanie pomocy naukowej w postaci samodzielnie zrobionego instrumentu);
- kształtować cechy osobowości, tj. wrażliwość, uczciwość, pracowitość i kulturę osobistą (np. podczas słuchania muzyki);
- stworzyć warunki do rozwoju zainteresowań (np. udział w chórze szkolnym, zespole instrumentalnym);
- wzmacniać poczucie własnej wartości poprzez angażowanie ucznia do dodatkowych działań, np. samodzielne tworzenie pomocy naukowych (np. prezentacje multimedialne);
- dostosować trudności zadań do poziomu intelektualnego ucznia.

### **Uczeń zdolny**

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stosować Indywidualne formy pracy na lekcji, zadań domowych, kryteriów oceniania;
- umożliwiać poszerzanie wiedzy poprzez udział w formach rozwoju zainteresowań (chór szkolny, zespół instrumentalny, szkoła muzyczna);
- przygotować do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;
- różnicować obszerność i terminowość prac;

- poszerzać treści programowe z muzyki;
- zwiększyć wymagania edukacyjne;
- przydzielanie trudniejsze zadania podczas pracy grupowej lub indywidualnej (np. wykonanie partii solowej utworu, prezentacja – samodzielne przygotowanie fragmentu lekcji);
- stwarzać sytuacje wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych (np. własne kompozycje, recenzje z koncertów itp.);
- różnicować stopień trudności prac klasowych i domowych;
- przydzielać specjalne role np. asystent, konferansjer koncertu itp.;
- powierzyć współorganizację konkursów wiedzy muzycznej – etap szkolny;
- umożliwić przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania (np. przeprowadzenie wywiadu ze znanym muzykiem).

**DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIA Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU umiarkowanym**  
 Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiał, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma

### **OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW:**

Ze względu na różnice w uzdolnieniach muzycznych uczniów na ocenę z tego przedmiotu w dużym stopniu będzie wpływać:

- aktywność ucznia na lekcjach,
- postawa wobec stawianych zadań,
- postawa wobec przedmiotu,
- kreatywność,
- zaangażowanie i wysiłek wkładany w wykonywanie zadań,
- kultura osobista.

### **SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW**

Przy ocenianiu uwzględnia się różne formy aktywności ucznia (odtworzenie, muzykowanie, tworzenie), przy czym nie ocenia się jego zdolności, a jedynie postępy i zaangażowanie oraz wkład pracy

**Kontrola osiągnięć uczniów odbywa się poprzez:**

- realizację zadań praktycznych (śpiewanie, granie, ruch przy muzyce, taniec, improwizacja, tworzenie);



- realizację zadań teoretycznych (quizy, gry dydaktyczne, pytania i odpowiedzi);
- tworzenie prezentacji, gazetek, albumów itp.;
- występy artystyczne na forum klasowym, szkolnym i pozaszkolnym.
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

#### **Ocenie podlegają:**

1) umiejętności w zakresie:

- śpiewania
- grania na instrumentach;
- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- tworzenia wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza o muzyce:

- zagadnienia teoretyczne –znajomość podstawowych pojęć muzycznych i umiejętnościach stosowania w wypowiedziach o muzyce;
- wiadomości o kompozytorach;
- znajomość aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej

3) postępy, zaangażowanie, wkład pracy w działania muzyczne:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- umiejętność pracy w grupie –współpraca i wzajemna pomoc;
- prezentacja dokonań;
- kreatywność.

#### **Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:**

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokálną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.

#### **Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:**

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

**Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączonej ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:**

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- e) podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

**Przy wystawianiu oceny za działania twórcze –wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:**

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,
- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

**Za aktywną postawę na lekcji** uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą.

**Organizacja i zasady pracy:**

- uczeń ma obowiązek posiadać odpowiedni podręcznik i zeszyt przedmiotowy,
- zgłoszenie nieprzygotowania w przypadku braku zeszytu przedmiotowego lub pracy domowej musi nastąpić na początku lekcji i skutkuje wpisaniem „np.” do dziennika.
- uczeń może zgłosić 1 nieprzygotowanie do lekcji w każdym półroczu. Każde następne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną.
- zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z pisania zapowiedzianego sprawdzianu/kartkówki.
- sprawdziany obejmują wybrane zagadnienia i są zapowiadane z jednotygodniowym wyprzedzeniem.
- oddanie sprawdzianu (karkówki) przez nauczyciela następuje w ciągu dwóch tygodni.
- uczeń może poprawić sprawdzian lub inną formę wymagającą wykazania się wiedzą teoretyczną. (od oceny dostatecznej)
- jeśli uczeń nie pisał sprawdzianu z powodu dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole, musi to uczynić na najbliższej lekcji lub po uzgodnieniu terminu z nauczycielem.
- aktywność na lekcji (zgłaszanie się do odpowiedzi, zadania wykonywane indywidualnie lub grupowo)

